

Tematické okruhy, komunikační situace a oblasti užívání jazyka

A/ Tematické okruhy

Tematické okruhy se týkají konkrétních, všeobecných a běžných témat z oblasti osobní, osobnostní, veřejné, společenské, vzdělávací a/nebo pracovní. Požadavky k maturitní zkoušce se vztahují k níže vymezeným tematickým okruhům.

Osobní a společenský život

- já a moje rodina (např. osobní charakteristiky, členové rodiny a rodinné vztahy);
- osobní vztahy a komunikace (např. přátelé, můj vztah k jiným skupinám);
- domov, ubytování a bydlení (např. můj pokoj, náš dům/byt);
- volný čas a společenské aktivity (např. kulturní a sportovní aktivity, koníčky);
- prázdniny a významné události;
- plány do budoucna (např. profesní, studijní, v otázkách bydlení) apod.

Každodenní život

- život doma (např. stravování, nakupování, každodenní povinnosti);
- školní život (např. výuka, cestování do školy);
- zdraví a životní styl (např. péče o zdraví, hygienické návyky, vzhled) apod.

Svět kolem nás

- město a region, ve kterém žiji (např. dopravní infrastruktura, služby, bydlení, sportovní a kulturní vyžití a události, zajímavá místa);
- lidé a společnost (např. vztahy mezi lidmi, společenské problémy);
- příroda a životní prostředí (např. ochrana životního prostředí, počasí);
- tradice a zvyky (např. svátky a s nimi spojené tradice);
- doprava a cestování (např. cestování do/ze zahraničí, turistika);
- život v jiných zemích (např. mateřský jazyk/cizí jazyk, místa, zvyky, lidé);
- světové události a témata (např. sportovní a kulturní události) apod.

B/ Témata

Požadavky k maturitní zkoušce na základní úrovni obtížnosti můžeme například vztáhnout k následujícím všeobecným tématům:

- Osobní charakteristika
- Rodina
- Domov a bydlení
- Každodenní život
- Vzdělávání
- Volný čas a zábava
- Mezilidské vztahy
- Cestování a doprava
- Zdraví a hygiena
- Stravování
- Nakupování
- Práce a povolání
- Služby
- Společnost
- Zeměpis a příroda

Katalog požadavků vymezuje pouze příklady všeobecných a všem žákům známých témat. **V katalogu nejsou vymezena specifická a odborná témata, která jsou ověřována v ústní části maturitní zkoušky.** Stanovení specifických a/nebo odborných témat je plně v kompetenci školy (jedná se o zpracování 3.části pracovního listu u ústní zkoušky – např. může obsahovat reálie německy mluvících zemí a České republiky apod.).

C/ Komunikační situace a oblasti užívání jazyka

Komunikační situace procházejí napříč řečovými dovednostmi a tematickými okruhy uvedenými v tomto katalogu požadavků. Požadavky na žáka jsou zasazeny do kontextu konkrétní situace v rámci následujících oblastí užívání jazyka:

- **Oblast osobní**, kde žák vstupuje do komunikačních situací jako soukromá osoba s

vazbami zejména na přátele a rodinné prostředí. Komunikační situace se mohou odehrávat v rovině osobní korespondence nebo interakce po telefonu, diskuse v rámci rodinné oslavy, přátelského rozhovoru s rodilým mluvčím apod. Konkrétní situace se mohou týkat např. pobytu v hostitelské rodině, setkání s přáteli nebo osobami ze/v zahraničí, sportovní nebo kulturní události.

- **Oblast osobnostní**, která se týká vlastní osoby žáka (identita, koníčky, zájmy, názory a postoje k blízkému okolí apod.).

- **Oblast veřejná**, kde žák vystupuje jako součást širší veřejnosti a vstupuje do komunikačních situací jako účastník společenského/veřejného života. Komunikační situace se mohou odehrávat v rovině formální korespondence, interakce po telefonu, společenské nebo administrativní interakce apod. Konkrétní situace se mohou týkat např. realizace ubytování nebo koupě, jednání na úřadě, využívání zdravotních služeb, využívání veřejné dopravy.

- **Oblast vzdělávací**, kde žák vystupuje jako součást organizovaného vzdělávacího procesu a vstupuje do komunikačních situací jako účastník tohoto procesu. Komunikační situace se mohou odehrávat v rovině formální korespondence nebo interakce s vyučujícím nebo zástupcem vzdělávací instituce, debaty nebo diskuse během vyučování, pohovoru s uchazečem o studium apod. Konkrétní situace se mohou týkat např. výuky nebo přestávky na jazykovém kurzu, prezentace ve třídě, akce pořádané školou.

- **Oblast pracovní**, kde žák vystupuje jako součást pracovní sféry a vstupuje do komunikačních situací jako účastník pracovního procesu (např. žák je na praxi nebo na brigádě). Komunikační situace se mohou odehrávat v rovině formální korespondence nebo interakce po telefonu, interakce se zaměstnavatelem nebo budoucím zaměstnavatelem apod. Konkrétní situace se mohou týkat např. pohovoru uchazeče o zaměstnání, brigády nebo sezónní práce.

- **Oblast společenská**, kde žák vystupuje jako součást vnějšího prostředí (příroda, životní prostředí, kultura, sport, média apod.).

Žádnou z oblastí užívání jazyka nelze považovat za uzavřenou. Komunikační situace v rámci jednotlivých oblastí však zpravidla zahrnují následující složky:

- a/ prostředí, místo a čas** (kde a kdy se komunikační situace odehrává),
- b/ osoby** (kdo se komunikační situace účastní a v jaké společenské roli),
- c/ události/činnosti/úkony** (co se během komunikační situace odehrává/koná),
- d/ předmět komunikace** (čeho/koho se komunikační situace týká).